

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum sponsalia dirimi possint altero religionem intrante? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

fit tempus generationi aptum . Et quia puella in ra-
anno ad hoc venit , vt possit esse actui generationis
apta; puer autem in fine secundi septemij , vt Philo-
sophus ait in 9. animalium * . Simul autem vsus dis-
cretionis accipiunt , qui tantum in sponsalibus requi-
ritur : idèd in sponsalibus determinatur vnum tempus
vtrique * , non autem in matrimonio .

*lib. 7. de
his ani-
malium,
in prin.
In decre-
tal lib. 4.
tit. 2. c. 2.*

Ad quartum dicendum , quòd illa placencia , qua
est in pueris ante septennium , non procedit ex per-
fecto vsu rationis , cum nondum susceptibiles sint
plenæ disciplinæ : sed magis contingit ex motu matu-
ritatis , quàm ex aliqua ratione : & idèd non sufficiunt
placencia ad sponsalia contrahenda .

Ad quintum dicendum , quòd quamuis per secun-
dum contractum in casu illo non faciant matrimonium
tamen ostendunt se ratam habere priorem promissio-
nem : & idèd prior contractus accipit firmitatem ex
secundo .

Ad sextum dicendum , quòd trahentes nauem agunt
per modum vnius causæ ; & idèd quod deest vni , potest
suppleri ex altero : sed sponsalia contrahentes agunt
vt distinctæ personæ , quia sponsalia nõ nisi inter duo
esse possunt : vnde in vtroque requiritur , quòd sit suffi-
ciens ad contrahendũ ; & idèd defectus vnius spon-
salia impedit , nec ex altero potest suppleri .

*lib. 2. tex.
56.*

Ad septimum dicendum , quòd in sponsalibus cum
similiter si appropinquant contrahentes ad tempus
septennij , contractus sponsalium habet robur : quia
secundum Philosophum in 2. Physic. * quod pars
deest , quasi nihil deesse videtur . Hæc autem propo-
sitas à quibusdam determinatur tempus sex mensium
sed melius est quod determinetur secundum condi-
tionem contrahentium , quia in quibusdam magis ac-
celeratur vsus rationis , quàm in alijs .

ARTIC. III.

480

Verum Sponsalia dirimi possint ?

AD tertium sic proceditur . Videtur , quòd spon-
salia dirimi non possint , altero religionem tra-
nante .

ante. Quia de pecunia quam alicui promisi, non possum alteri licite obligationem facere. Sed ille qui sponsalia contrahit, corpus suum promittit mulieri. Ergo non potest se offerre Deo ulterius in religione.

¶ 2 Item, Videtur quod non debeant dirimi, quando alter coniugum ad longinquam regionem se transfert. Quia in dubijs semper tutior pars est eligenda. Sed tutius esset, quod eum expectaret. Ergo tenetur eum expectare.

¶ 3 Item, Videtur quod nec dirimantur per agri-
indinem, quam aliquis incurrit post contracta spon-
salia. Quia pro pœna nullus debet puniri. Sed vir qui
infirmitatem incurrit, punitur in hoc quod ei ius suū
debetur, quod in illam habebat quæ sibi fuerat de-
ponsata. Ergo propter corporalem infirmitatem non
debent sponsalia dirimi.

¶ 4 Item, Videtur quod nec propter affinitatem
interuenientem, utpote si sponsus consanguineam
sponsæ fornicario concubitu cognoscat. Quia secun-
dum hoc sponsa puniretur pro peccato sponsi; quod
non est conueniens.

¶ 5 Item, Videtur quod non possint se inuicem
dissolvere. Quia hoc est maxima leuitatis, ut primo
contrahant, & postmodum se absoluant. Sed talia non
debent ab Ecclesia sustineri. Ergo &c.

¶ 6 Item, Videtur quod nec propter alterius for-
mationem. Quia per sponsalia vnus non accipit ad-
de potestatem in corpus alterius; & ita videtur quod
nullo contra inuicem peccent, si interim forni-
cantur. Ergo sponsalia dirimi non debent per hoc.

¶ 7 Item, Videtur, quod nec per contractum cum
tertia per verba de præsentibus. Quia secunda venditio non
derogat venditioni primæ. Ergo nec secundus con-
tractus potest derogare primo.

¶ 8 Item, Videtur quod nec per defectum ætatis
possint dirimi. Quia quod non est, non potest dissolui.
Et ante ætatem determinatam nulla fuerunt sponsa-
lia. Ergo dirimi non possunt.

*in argu-
mentis om-
nibus hu-
ius arti. ci-
entis.*

RESPONDEO dicendum, quòd in omnibus prædictis * casibus sponsalia contracta dirimuntur, sed diuersimode: quia in duobus, scilicet cum quis ad religionem confugit, & cum alter coniugium cum altero per verba de præfenti contrahit; ipso iure sponsalia dirimuntur. Sed in alijs casibus dirimi debent secundum iudicium Ecclesiæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd talis promissio soluitur per mortem spiritualem, cum sit spiritalis tantum, vt dicitur *.

q. 61. a. 2.

Ad secundum dicendum, quòd dubium illud determinatur ex hoc, quòd alter non comparet tempore statuto ad matrimonium perficiendum. Vnde si ex parte eius non defuit, quin matrimonium completum potest licite alteri nubere sine aliquo peccato. Si autem per eum stetit, quòd matrimonium non est completum, debet agere pœnitentiam de peccato fratræ promissionis, aut iuramenti, si iuramentum interuenit; & contrahere potest cum alia, si vult, iudicio Ecclesiæ *.

*in decr.
lib. 4. tit.
c. 5.*

Ad tertium dicendum, quòd si ante contractum matrimonium aliquam grauem infirmitatem incurrit alter eorum, inter quos sunt contracta sponsalia, quæ ipsum debilitet nimis, vt epilepsia, vel paralytis: aut eum deforme, vt abcessio nasi, vel orbitas oculorum, vel aliquid huiusmodi: aut quæ sit contra bonam prolem, vt pote lepra, quæ solet prolem inficere; possunt sponsalia dirimi, ne sibi inuicem displiceant, & matrimonium sic contractum, malum exitum sortiantur. Nec pro pœna punitur aliquis, sed ex pœna damna reportat; quod non est inconueniens.

*si 4. dec.
tit. 1. ca.
12.*

Ad quartum dicendum, quòd si sponsus cognoscit consanguineam sponsæ vel e contra, tunc dirimi debent sponsalia: & ad hoc probandum sola fama sufficit, propter scandalum vitandum. Cause enim que in futurum expectant effectus suos, impediuntur à suis effectibus, non solum ex eo quod est, sed ex eo quod futurum est. Vnde sicut affinitas, si esse tempore con-

tractus sponsalium, impediisset contractum illum: ita si interveniat ante matrimonium, quod est effectus quidam sponsalium, prior contractus ab effectu suo impeditur. Nec in hoc aliquid detrahitur alteri, immo ei confertur: quia absolvitur ab eo, qui per fornicationem se Deo odiosum reddidit.

Ad quintum dicendum, quod quidam non recipiunt illum casum: sed contra eos est Decret. * quod expresse dicit, Ad instar, inquit, eorum qui societatem interpositione fidei contrahunt, & postea eamdem sibi remittunt, potest in patientia tolerari, si mutuo se absolvent qui sponsalia contraxerunt. Sed ad hoc dicunt, quod Ecclesia magis hoc sustinet, ne peius veniat, quam hoc sit de iure. Sed hoc non videtur exemplo convenire quod Decret. adducit. Et ideo videndum, quod non semper est lenitatis retractare, expressius firmata sunt: quia incertæ sunt providentiæ viæ, ut dicitur in lib. Sapientiæ *.

Ad sextum dicendum, quod quamvis nondum detrahit sibi mutuo potestatem corporis sponsalia contrahentes, tamen ex hoc efficiuntur sibi in vicem sibi de non servanda fide in futurum; & ideo potest sibi præcauere vnus contra alium, sponsalia dicendo.

Ad septimum dicendum, quod ratio illa teneret, si esset vnus rationis vterque contractus: sed secundum contractus matrimonij est fortior primo, & ideo vnus ipsum.

Ad octauum dicendum, quod quamvis non fuerint sponsalia, tamen fuit ibi quidam sponsalium motus: & ideo ne videatur approbare, ad annos legitimos veniens, debet petere solutionem sponsalium iudicium Ecclesiæ faciendam, propter bonum exemplum.

Q V Æ S T. XLIV.

De matrimonij definitione, in tres articulos diuisa.

¶ *Primo, utrum matrimonium sit in genere coniunctionis?*
¶ *Secundo, utrum matrimonium sit in genere coniunctionis?*
¶ *Tercio, utrum matrimonium sit in genere coniunctionis?*

lib. 4. dec.
tit. 1. c. 2.

cap. 9.

